

Catherine Rider

**KISS
ME**

**RAKKAUTTA
LONTOOSSA**

Suomentanut Terhi Leskinen

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Englanninkielinen alkuteos *Kiss Me in London*

© Working Partners Ltd. 2018

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

Suomennos Terhi Leskinen

Lainaukset Arthur Millerin Kauppamatkustajan kuolemasta,

suom. Rauno Ekholm

ISBN 978-951-1-45857-9

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2023

Ursula Calderille, suurenmoiselle teatterissakävijälle!

ENSIMMÄINEN LUKU

CASSIE

MAANANTAI 17. JOULUKUUTA, KLO 11.00

Aion jättää poikaystäväni kuudenkymmenenseitsemän minuuttin päästä.

En voi tehdä sitä saman tien, vaikka hän istuu vieressäni, sillä olemme junassa, joka matelee ankeannäköisen teollisuusalueen ohi jossakin päin Keski-Englantia, ja matkasta on jäljellä vielä tunti ennen kuin saavumme Lontooseen Eustonin asemalle. Lisäksi matkatavaroiden keräämiseen, junasta pois jäämiseen ja asemalle siirtymiseen menee suunnilleen kaksi minuuttia, minkä jälkeen tarvitsen todennäköisesti vielä viisi minuuttia kerätäkseni tarpeeksi rohkeutta, jotta saan kakistettua sanat suustani.

Se tekee yhteensä kuusikymmentäseitsemän minuuttia. Toivottavasti sydämeni ei enää siinä vaiheessa pidä rintakehäni kiipeilytelineenä ja uskallan oikeasti toteuttaa aikeeni.

Tiedän, että on tavallaan julmaa odottaa Lontooseen asti ennen kuin kerron poikaystävälleni asian, jonka olen päättänyt jo melkein viikko sitten – mutta puolustuksekseni sanottakoon, että hän itse varasi meille kotimatkaa varten junaliput, joita ei pystynyt vaihtamaan. En kestäisi istua hänen vieressään koko matkaa, jos olisin juuri jättänyt hänet.

Kaiken kukkuraksi hän on ilmoittanut meidät vapaaehtoistyöhön Ghanaan, joten en ole pelkästään tyttö, joka jättää poikaystävänsä viikko ennen joulua, vaan myös tyttö, joka peruu osallistumisensa hyväntekeväisyystyöhön. Minua ärsyttää, kun hän saa minut tuntemaan tällä tavalla, ihan kuin olisin kamala ihminen, ja tajuan, että ärtymys on ollut muutenkin lähestulkoon ainoa tunne, jota hän on herättänyt minussa suurimman osan kolme kuukautta kestäneestä seurustelustamme.

Hän tarttuu oikealla kädellään lempeästi vasempaan käteeni, mikä on kiusallista, sillä käteni ovat polvieni välissä – en keksinyt muuta keinoa estää niitä vapisemasta. Jäljellä on nyt noin kuusikymmentäkuusi minuuttia, ja sydämeni yrittää kiivetä ylös kurkkuni kautta. *Minä pystyn tähän. Minä pystyn tähän.* Hän puristaa kättäni ja yrittää ujuttaa sitä vapaaksi, mutta koko käsivarteni jäykistyy aivan kuin olisin muuttunut kiveksi, joten hän antaa periksi ja jatkaa *The Economistin* lukemista ja kääntelee sivuja mahdollisimman äänekkäästi. Hän käyttää syyllistämistä painostaakseen minua tarttumaan häntä kädestä, ja olen vihainen itselleni, kun käteni nytkähtelee aivan kuin olisin oikeasti aikeissa ojentaa sen häntä kohti.

Muiden odotusten täyttäminen on erikoisalaani.

Ben huokaisee. ”Siitä kroissantistako tässä nyt kiikastaa?”

Ai niin, pinaattikroissantti, jonka hän osti minulle. Sekin lojuu sylissäni tyhjän panttina.

”No, minä pyysin kyllä kinkkua ja juustoa”, sanon ja pidän katseeni ikkunassa. Harmaat betonialtaat ovat minusta täl-

lä hetkellä huomattavasti kiinnostavampia kuin mököttävä, kärtyynen poikaystäväni, jonka erikoisalaa on tehdä toimintapäätöksiä.

Syyskuussa se tuntui tavattoman puoleensavetävältä. Toisaalta siinä vaiheessa olin haltioissani siitä, että opiskelin yliopistossa ja asuin poissa kotoa ensimmäistä kertaa elämässäni. Oli virkistävän tuttua olla jonkun kanssa, joka tiesi aina, minne halusi mennä ja mitä halusi tehdä, ja joka osasi kertoa myös minulle, minne mennä ja mitä tehdä. Minun ei tarvinnut kantaa huolta mistään sellaisesta.

Mutta noin viikko sitten tajusin, että minä *halusin* ottaa vastuun omista asioistani. Ja mikä vielä tärkeämpää – ehkä minun olisi syytäkin tehdä niin. Olinhan toiminut koko ikäni muiden näkemysten mukaisesti.

Mikä tarkoittaa, että minun on pantava piste tälle suhteelle. ”Tämä on terveellisempää”, Ben sanoo.

Vaihdan asentoa saadakseni häneen mahdollisimman paljon välimatkaa. ”Se ei ole sitä, mitä pyysin.” Kuulen kahinaa vaunussa – jotkut kääntävät päätään, kun taas toiset yrittävät teeskennellä, etteivät salakuuntele meitä korvat hörössä.

Ben ei ole kuulevinaan sanojani ja käärii auki oman pinaattikroissanttinsa. Hänen oikea kätensä tönäisee samalla vasenta kättäni useammin kuin kerran. Hän on yli 190-senttinen, joten hän ei mahda sille mitään – hän on yksi niistä pojista, jotka vain ovat aina tiellä. Mutta silti.

Hän jatkaa: ”Ja tietenkin se on parempi *ympäristön* kannalta...”

Lakkaan kuuntelemasta, sillä olen kuullut seuraavan saarnan monet, monet kerrat. Miten helposti me pystyisimme pelastamaan maapallon, jos kaikki ryhtyisivät kasvissyöjiksi – tai vielä parempaa, vegaaneiksi. Hän osaa esittää asian niin että saa väistämättömältä maailmanlaajuiselta katastrofilta välttymisen

kuulostamaan realistiselta mahdollisuudelta. Mutta hänen paa-satessaan aiheesta minulle iskee jostakin syystä jo muutaman lauseen jälkeen aina hirveä pihvinhimo, ja maailmanloppu tun-tuu pieneltä hinnalta siitä ilosta, että minun ei tarvitse kuun-nella enempää jaarittelua siitä, miten kasvihuonekaasupäästöt vähenisivät 63–70 prosenttia vuoteen 2050 mennessä, mikä-li kaikki ryhtyisivät lopulta kasvissyöjiksi. Lisäksi hän luettelee muita tosiasioita, muita lukuja – jotka ovat oletettavasti tärkei-tä, sillä niissä on desimaalipilkkuja – mutta siinä vaiheessa olen sulkenut jo korvani totaalisesti ja pohdiskelen, miten kummas-sa hän voi muistaa kaikki nämä tilastotiedot ja yksityiskohdat, mutta ei ole huomannut, että minä en ole vielä sanonut: ”Kyllä, olisi ihanaa ryhtyä kasvissyöjäksi”? Ei ole ihmeteltyt, mahdan-ko koskaan lopettaa lihansyöntiä ja onko se mahdollisesti kyn-nyskysymys.

Koska kyse on Benistä ja hän on aina ”oikeassa” kaikessa, hän on vain olettanut minun ryhtyvän kasvissyöjäksi jonakin päi-vänä, olevan samanlainen kuin hän. Koska kaikkien pitäisi olla samanlaisia kuin hän. Kun kinastelimme aiheesta ensimmäisen kerran – toisilla treffeillämme hänen kehoitettuaan minua tilaa-maan ruoan meille kummallekin sillä välin, kun hän vastasi pu-heluun, ja tilasin hänelle kanaburriton sen kummempia ajatte-lematta – koko homman olisi oikeastaan pitänyt jäädä siihen. Sen lisäksi että sain häneltä ensimmäisen luennon, hän ärsyyn-tyi entistä enemmän, kun ilmoitin syöväni molemmat burritot itse ja mykistin sitten hänet kysymällä: ”Pitäisikö minun heittää vain ruokaa roskiin? Eikö se ole tuhmaamista?”

Meidän ei todennäköisesti olisi kannattanut mennä kolman-sille treffeille, mutta me menimme. Kaipa minä olen vain niin tottunut ihmisten odotuksiin ja sopeutunut mukautumaan tois-ten tarpeisiin, että siedän tällaisia erimielisyyksiä keskivertoih-misiä paremmin. Joidenkin mielestä se voisi olla yksinomaan

hyvä asia, ja normaalisti olisin samaa mieltä – mutta sanoisin myös, että alituinen sopeutuminen ja myöntyminen voivat johdattaa piinallisiin tilanteisiin, kuten kahden tunnin junamatkaan ihmisen vieressä, josta ei oikeasti edes pidä ja joka käytännöllisesti katsoen syyttää toista maapallon tuhoamiseen osallistumisesta vain siksi, että tämä ei halua pitää häntä kädestä kiinni.

Ben puhuu edelleen, mutta tässä vaiheessa hänen sanansa ovat sulautuneet junan valkoiseen kohinaan ja olen painanut pääni ikkunaa vasten sulkeakseni hänen äänensä pois, jotta voin nauttia Lontoon – kodin – vääjäämättömästä lähestymisestä ja helpotuksen tunteesta, kun ensimmäinen lukukauteni yliopistossa on todellakin ohi. Yritän vakuutella iloni johtuvan siitä, että tein virheen valitessani psykologian pääaineekseni. Tai ehkä pikkukaupungin yliopisto ei vain ollut oikea valinta minun kaltaiselleni paljasjalkaiselle kaupunkilaistytölle.

Todennäköisesti asiaan vaikuttaa kuitenkin jollakin tavalla myös se, että reputin jokaisen opintokokonaisuuden ja minut erotettiin yliopistosta.

Hiljaisuus välillämme venyy niin pitkäksi, että ajatukseni alkavat harhautua asioihin, joita en välittäisi ajatella, kuten vanhempieni näkemiseen ja siihen, miten selitän saaneeni potkut koulutusohjelmasta, johon he eivät alun perinkään halunneet minun hakevan. Tai no, äiti ei halunnut. Olisin yllätynyt, mikäli isä edes muistaisi, mitä olin opiskelemassa. Voisin mennä tänään kotiin ja kertoa hänelle olleeni lukemassa skientologian syventäviä opintoja ja sivuaineena go-go-tanssia, ja luultavasti hän kysyisi, mitä pidin kurssitehtävistä. Sitten hän veisi teemikin työhuoneeseensa, sulkisi oven ja pysyisi siellä niin pitkään, että alkaisin miettiä, mahtaako hän olla vielä elossa.

Mutta *äiti*... äidillä on taatusti sanansa sanottavana. Hän tekee selväksi, kuinka oikeassa oli viime kesänä siinä, että terapeutiksi opiskeleminen ei olisi oikea valinta minulle. Miten iha-

naa hänestä on, että haluan tehdä jotain ”normaalia”, mutta että minun ei pitäisi unohtaa ”syntymässä saamaani lahjaa”. Hänelä on ollut kolme kuukautta aikaa hioa tätä monologia, enkä todellakaan odota sen ensiesitystä. Totta puhuen toivon, että kun hän pitää sen – koska niin väistämättä tapahtuu – hän vain hyp-pää suoraan loppuun. Sanoo minulle, kuinka helppoa se olisi: ”Yksi puhelu, ja sillä hyvä!”, ja minä saisin koe-esiintymisen johonkin lyhytelokuvaan, jota kukaan ei todennäköisesti koskaan näkisi.

Olisin taas näyttelijä, niin kuin minut on ”tarkoitettu olemaan”.

Yritän keskittyä johonkin ikkunan ulkopuolella, mihin tahansa mikä veisi huomioni kuvittelemastani läksytyksestä. Mutta kaikki näyttää sumealta, ja junan kiitäessä tunnelien läpi pimeys maalaa peilikuvani lasiin, ja hädin tuskin kestan surkeaa ilmettäni. Äiti tarttuu varmasti siihen ja käyttää alakuloisuuttani todisteena siitä, että valitsin väärän pääaineen, eikä edes halua ajatella minun voivan olla muuten alamaissa. Niinpä suljen silmäni ja yritän keskittyä pelkästään junan ääneen...

Robottimainen naisen ääni kuuluttaa meidän saapuvan Lontooseen Eustonin asemalle, ja tajuan, että olen ilmeisesti nukah-tanut. Hieron silmiäni, tarkistan puhelimeni ja näen kellon olevan tasan kaksitoista. Minulla on seitsemän minuuttia aikaa – *seitsemän minuuttia!* Sydämeni alkaa takoa kiivaammin, ja pakottaudun hengittämään rauhallisesti. *Minä pystyn tähän...*

Ben nousee seisomaan heti, kun juna alkaa hidastaa vauhtia, ja sen pysähtyessä hän on jo ottanut toisiinsa sointuvat siniset reppumme alas ylähylyltä ja kehuu täyttä päätä itseään.

”Etkö olekin tyytyväinen, että lähetimme matkatavaramme edeltä käsin viime viikolla?” Hän hymyilee minulle, ja hänen kristallinsiniset silmänsä suorastaan säihkyvät. Hän on inno- tukseltaan unohtanut täysin, miten paljon häntä ärsytti, kun en

kiinnittänyt häneen mitään huomiota koko matkan aikana, en pitänyt häntä kädestä ja valitin pinaattikroissantista (jonka heidän roskiin, kun hänen silmänsä välttää). ”Matka lentokentälle sujuu nyt tosi kätevästi. Ei tarvitse raahata painavia matkalaukkuja ympäriinsä ja uuvuttaa itseämme. Kun me saavumme perille, olemme raikkaita ja hyvin levänneitä ja puhkumme intoa päästä aloittamaan hommat.”

Hänen äänensä viestii: *Eikö olekin mahtavaa?* Hänen kasvonsa eivät kuitenkaan pysty salaamaan sitä, että todellisuudessa hän tarkoittaa: *Enkö minä olekin älykäs?*

En sano mitään, kun nousemme paikaltani, ripustan laukun olkapäälleni ja seuraan häntä ulos laiturille. On maanantai ja lounasaika, joten Eustonissa on hyvin vilkasta, ja monet ihmiset nousevat junaan, josta me olemme juuri jääneet pois – ovatko he kenties menossa jouluksi kotiin? Voisin vaikka lyödä vetoa, että harva heistä kammoaa ajatusta siitä yhtä paljon kuin minä – ja tuskinpa yksikään heistä kerää parhaillaan rohkeutta jättääkseen matkatoverinsa.

Minä pystyn tähän. Ei kai se ole sen kummempaa kuin repeliikkien lukeminen valmiista käsikirjoituksesta?

Ben ei ole syntyperäinen lontoolainen, mikä ei ole koskaan ollut yhtä päivänselvää kuin tällä hetkellä katsellessani, miten hän astuu malttamattomana oikealle aikeenaan ohittaa työmatkailijat, jotka kävelevät hänen mielestään liian hitaasti, mutta sen sijaan vastakkaiseen suuntaan kulkeva ihmisvirta pysäyttää hänet kuin seinään.

Lontoolainen ymmärtäisi pysyä vasemmalla.

Minulle iskee taas sama ärsyttävä mieliteko kuin junassa, kun käteni tuntuu kuvittelevan, että sen pitäisi tarttua hänen käteensä, ohjata häntä, ja joudun jälleen hillitsemään itseni. Me olemme pariskunta enää kutakuinkin neljä minuuttia.

”Okei – metro, metro, missä metro on?”

Hän puhuu itsekseen samalla, kun me astelemme lippuportin läpi rautatieaseman halliin. Nähdessään maanalaisen kyltin hän lähtee kävelemään sen osoittamaan suuntaan. ”Meidän pitää päästä Paddingtoniin, jotta voimme matkustaa Heathrow Expressillä.”

Kävelen ehkä kolme askelta hänen vanavedessään ja pysähdyn sitten. Sydämeni tuntuu kiipeilevän kylkiluideni välissä.

”Ben, odota.”

Minä pystyn tähän.

Hän kääntyy ympäri ja joko ei huomaa tai ei välitä siitä, että mäjäyttää jotakuta repullaan, ja tämä reagoi siihen nimittelemällä häntä rumasti. Olen niin jännittynyt, että edes se ei ärsytä minua. Hän katselee minua suurilla sinisillä silmillään, niin innokkaana pääsemään lentokentälle, ettei ilmeisesti huomaa lainkaan seisovansa keskellä vellovaa ihmismerta.

No niin. Nyt on se hetki. Seuraavat suustani tulevat sanat päättävät meidän suhteemme.

”Sinä et pääse Paddingtoniin täältä...” Voi ei, puolittain jänistin! Sanoin ”sinä” enkä ”me” – ihan niin kuin Ben huomaisi jotain sellaista. ”Sinun pitää mennä sinne metrolla Euston Squarelta.”

Hän katsoo taas maanalaisen kylttiä. Se kääntää hänen mennä portaisiin. Sitten hän katsoo jälleen minua. ”Luuletko, etten ole selvittänyt reittiämme etukäteen? Meidän on nopeampi mennä täältä metrolla King’s Crossiin ja sitten toisella metrolla King’s Crossista Paddingtoniin.”

”Ei, usko minua. Voit kävellä täältä Euston Squarelle ja matkustaa sitten Circle-, Metropolitan- tai Hammersmith and City-linjalla Paddingtoniin ja pääset perille paljon nopeammin.”

Hän kallistaa hieman päätään kuin sanoakseen: *Oletpa sinä suloinen*. Ihan kuin hän ajattelisi, että vaikka tämä onkin kotikaupunkini ja olen elänyt täällä koko ikäni, se ei ole mikään syy

olettaa, etteikö hän tietäisi asiaa silti paremmin. ”Minä menisin mieluummin metrolla.”

Tämä saattaa kuulostaa vähän yliampuvalta, mutta on pakko sanoa, että vaikka en olisi suunnitellut eroa hänestä kahden viime tunnin (päivän, viikon) ajan, pelkästään metrojunaan nouseminen yhden pysäkin ajaksi olisi saattanut olla minulle se kuuluisa viimeinen pisara.

Hän kääntyy ja lähtee taas kohti metroasemaa. Hän on kävellyt viitisen metriä ennen kuin huomaa, etten seuraa perässä. Hän kääntyy ympäri ja seisoo portaiden huipulla (mistä työmatkailijat hänen ympärillään ovat taatusti innoissaan) ja korottaa ääntään tullakseen kuulluksi.

”Mitä sinä oikein vitkastelet? Ala tulla!”

Pidän reppuni olkaimista kiinni kaksin käsin ja puristan lujaa kuin yrittäisin imeä niistä rohkeutta tähän nyt, kun kuudenkymmentäseitsemän minuutin armonaikani on oikeasti kulunut umpeen. Mutta en vain saa puristettua suustani niitä neljää sanaa, jotka minun pitäisi nyt sanoa – ”minä en tule mukaan” – ja tajuan keskittyneeni niin ankarasti keräämään rohkeutta niiden sanomiseen, etten osannut ottaa huomioon, että meillä olisi ympärillämme liikkuva yleisö. Ihmisiä kulkee ohitsemme joka suunnasta, ja he panevat merkille välimatkamme, sen miten me seisomme – miten kiusaantuneelta minä näytän – ja hoksaavat tilanteen paljon nopeammin kuin Ben. Yritän saada silkalla tahdonvoimalla hänet ymmärtämään yskän, nyökkäämään sen merkiksi, että hän tietää mitä yritän sanoa, jotta minun ei tarvitsisi tehdä tätä julkisesti kaikkien nähden ja kuullen.

Mutta kyseessä on Ben, ja hän on niin syventynyt huolellisesti laatimiinsa suunnitelmiin – ja niin tottunut siihen, että minä suostun niihin – että vihjeeni ei ole mennyt perille. Nyt rooliksi lankeaa olla ”kenraali”, kuten entinen ilmaisutaidon opettajani tapasi sanoa – näyttelijä, jonka tehtävä on ottaa oh-

jat käsiinsä kohtauksen mennessä pieleen, improvisoida ja pitää homma kasassa, kunnes kanssanäyttelijät muistavat, mitä heidän pitikään sanoa. Lavalla pystyin yleensä luotsaamaan kenet tahansa takaisin käsikirjoitukseen tuossa tuokiossa, vaikka se tuokio tuntuikin usein ikuisuudelta.

Juuri nyt sanat eivät kuitenkaan vain suostu tulemaan ulos suustani. Niinpä otan repun selästäni, kaivan passini esiin ja ojennan sen hänelle nähtäväksi. Samaan aikaan kiroan itseäni, kun minun pitää tehdä kaikki niin dramaattisen suurieleisesti.

Et mahda sille mitään, kullannmuru – älä suotta taistele vastaan. Sen sanoo äiti, jonka ääntä osasinkin jo odottaa.

Ben katselee minua kuin olisin pyytänyt häntä laskemaan, paljonko on 31 kertaa 322. ”Otitko sinä tuon minun laukustani? Miksi? Minä pidän huolta passeista. Sinä olet... hajamielinen. Hukkaat avaimesikin niin usein, että minulla on kaksi vara-avainta, muistatko? Oletko sitä mieltä, että sinun on järkevää pitää passeja hallussasi?”

Sanat tulevat suustani nyt vähän helpommin. ”Minulla on vain omani... koska en ole lähdössä mukaan.”

Ben pyöräyttää silmiään. ”Huumori ei todellakaan ole vahvin puolesi, Cass. Ala tulla – muuten me pian myöhästymme.”

Kaikkialla ympärillämme ihmiset hidastavat vauhtiaan – niin kiinnostuneina siitä, mitä on tekeillä, ettei heitä edes ärsytä, vaikka Ben on valloittanut puolet metroasemalle johtavista portaista. En voi antaa tämän muuttua kolminäytöksiseksi farssiksi.

”Minä en ole lähdössä minnekään”, toistan ja toivon, että minulla ei olisi klassisesti koulittua ääntä, joka kantaa niin hyvin, että kohoo jopa suuren lontoolaisen terminaalin mekkalan yläpuolelle. Seuraavien sanojen pitäisi olla ”kaikki on ohi”. Mutta jälleen toivon, että Ben osaa lukea rivien välistä ja tajuaa, missä mennään... tai on niin vihainen julkisista ohareista, että sanoo itse ne sanat minulle.

Mutta ei, hän näyttää edelleen hämmentyneeltä, ja oivallan, etten ole ”kenraali”, joka yrittää ohjata toista näyttelijää takaisin käsikirjoituksen pariin. Vastanäyttelijäni luulee olevansa kokonaan eri esityksessä.

”Alkoiko sinua taas hermostuttaa?” Ben hölkkää muutama metrin matkan luokseni. Sitten hän panee käden olkapäälleni yrittäen lohduttaa minua, mutta ele tuntuu sen sijaan alentavalta.

”Me olemme puhuneet tästä”, hän muistuttaa. ”Minähän olen sanonut, että lakkaat kaipaamasta nykyajan mukavuuksia parin päivän jälkeen. Pystyt elämään ilman hiustenkuivajaa, ilman Snackchattailua ystäväiesi kanssa puolen tunnin välein tai mitä se sitten onkaan. Sillä nyt sinä olet tekemässä jotain oikeasti merkityksellistä.”

Katson häntä silmiin, vaikka se onkin vaikeaa. Tiedän, että jos katson kohti lattiaa, käsi olkapäälläni alkaa ohjata minua metroasemalle, ja saatan löytää itseni tuota pikaa lentokentältä. Ja se olisi hänelle kamala hetki kuulla, etten olekaan varannut lippua itselleni.

Se ei ollut varsinaisesti mukavasti tehty häntä kohtaan, myönnän sen. Jos me olisimme erilaisia ihmisiä, olisin kertonut hänelle aiemmin. Mutta en halunnut antaa hänelle tilaisuutta puhua minua toisiin ajatuksiin... ja itselleni tulla ylipuhutuksi. Kuten sanottu, minun erikoisalaani on toimia muiden odotusten mukaisesti. Jotenkin tiesin, että tämä keskustelu olisi mahdollista käydä ainoastaan minun kotikentälläni.

”Kuule, minä arvostan kyllä sitä, mitä sinä teet”, sanon. ”Mutta en usko, että minulle olisi oikea ratkaisu lähteä mukaasi.”

Hän kallistaa taas sitä helkkarin päätään. ”Sinä sanot noin nyt –”

”Ei... en pelkästään nyt. Olen sanonut sen varmaan sata kertaa: ’En ole varma koko jutusta, en lupaa mitään.’ Tai:

'Ben, minusta tuntuu, että minun pitäisi olla kotona sen jälkeen, miten tämä lukukausi on sujunut. Haluan selvittää ajatuksiani kaikessa rauhassa, tuulettaa päätäni...' Sinä et vain ole ikinä kuunnellut.'

"Koska tämä on paras keino selvittää ajatuksia, minähän olen jo sanonut sen sinulle."

Voi pyhä jysäys, ihan kuin hän yrittäisi tehdä tästä minulle helpompaa. "Mutta sinä et tiennyt, mitä minä tarvitsin – tai et välittänyt siitä. Sinulla oli suunnitelmia, ja odotit minun vain mukautuvan niihin. Aivan kuten olet teeskennellyt, että tyttöystäväsi on kasvissyöjä. Tuntuu kuin kuvittelisit, että jos teeskentelet tarpeeksi pitkään, minä alan toimia sinun käsikirjoituksesi mukaan."

"Ai, olenko minä nyt joku törkimys sen takia, että olen yrittänyt tehdä tyttöystävästäni hyvän ihmisen?"

Yksi töllistelevistä työmatkalaisista – en näe kuka – haukkoo henkeä jo ennen minua, ja olen niin tyrmistynyt siitä, mitä Ben päästi juuri suustaan, että käännän automaattisesti katseeni pois estääkseni häntä näkemästä silmiäni kyyneltymistä. Siinä ei ole mitään ihmeellistä, että parisuhteessa kumpikin osapuoli pitää joskus toista ärsyttävänä, mutta että ei ole oman poikaystävänsä mielestä edes *hyvä ihminen*?

Tarvitsen vain viitisen sekuntia ymmärtääkseni, että hän on sanonut minulle niin ainoastaan, koska ei saa tahtoaan läpi. Jos kolme kuukautta yhdessä on opettanut minulle jotain niin sen, että hän ei tunne minua lainkaan, ja hän on juuri todistanut sen. Yhtäkkiä voisin melkein suudella häntä, kun hän tekee tästä minulle niin helppoa.

"Minä lähden kotiin." Käännyin ympäri ja alan kävellä kohti uloskäyntiä. Matkaa on kolmisenkymmentä metriä, ja joudun pujottelemaan tiheän, laajalle levinneen väkijoukon – kaikki heistä eivät sentään ole meidän yleisöämme – läpi. Ben jää

kuitenkin taakseni, ja raajani ja rintakehäni tuntuvat kevyemmilta ja rennommilta kuin viikkokausiin.

Edes hänen äänensä, joka seuraa minua asemahallin halki, ei hidasta vauhtiani. ”Tämä on naurettavaa! Cassie! Hei, oletko sinä oikeasti lähdössä? Mitä niin tärkeää sinä aiot tehdä kotona? Vietät kaiken aikasi Selfridgesin kosmetiikkaosastolla? Valvot yökaudet kinastelemassa netissä ventovieraiden kanssa *Love Islandista*?”

Olen alkanut nauraa, sillä olen yllättynyt, kun hän on kuunnellut minua niinkin paljon ja muistaa, että omituinen addiktio *Love Islandiin* oli häpeällinen salaisuuteni viime kesänä ennen Keeleen menoa.

”Vai pitääkö sinun käydä sovittamassa violettia Aapisapinapukuasi?”

Pysähdyn niin äkillisesti, että eräs äiti ja taapero ovat vähällä törmätä minuun. Hymyilen heille pahoittelevasti ja odotan sitten, että pikkuinen on varmasti kuuloetäisyyden ulkopuolella.

Sitten käännyn ja sinkoan Benille joitakin K18-luokiteltuja solvauksia.

Muutama ihminen yleisössämme nauraa. En voi olla varma, mutta olen kuulevinani jonkun miehen sanovan: ”Sano sille suorat sanat, Judy.”

Lähden taas kävelemään, ja Ben karjuu, että minun on turha odottaa hänen pitävän huolta laukuista, jotka olen lähettänyt edeltä käsin Ghanaan, ja että hän vain lahjoittaa ihmisille kaiken, mikä on vähänkin arvokasta. Hän sanoo toivovansa, että se ei haittaa, mutta hänen äänensävyensä tekee selväksi, että hän ei voisi vähempää välittää.

En jaksakaan edes vaivautua kertomaan hänelle, että todellisuudessa lähetin laukkuni Gemma-tädin asunnolle Bloomsburyyn.

Astuessani ulos Eustonin asemalta tunnen oloni niin kevyeksi, että olen puolittain yllättynyt, kun en nouse ilmaan kuin

karannut ilmapallo. Olen viettänyt kolme kuukautta yliopistos-
sa, kaksi tuntia junassa ja nämä viimeiset muutamit piinalliset
minuutit asemahallissa, ja tuntuu mahtavalta nähdä edes pieni
riipaus Lontoosta – vaikka vain Eustonin asemapihan tummat
lasi- ja teräsrakenteet, jotka näyttävät vielä normaalia synkem-
miltä joulukuisen harmaan taivaan alla. En tiedä, minne olen
menossa, joten kävelen kävelemistäni, kunnes saavun bussi-
asemalle vähän ennen Euston Roadia. Jopa matelevan liiken-
teen vaimea jyrinä tuntuu minusta tällä hetkellä lohdulliselta
– koska olen Lontoossa. Olen *kotona*.

Tarkistan nopeasti, että rautatieasemalta ei ole mitään mah-
dollisuutta nähdä minua, ja annan reppuni valahtaa alas olka-
päiltä ja lysähdän sitten bussipysäkin penkille. Riemukas mieli-
alani – *Minä tein sen! Kanttini kesti sittenkin, ja uskalsin jättää
Benin!* – on alkanut väistyä vatsaa myllertävän, oksettavan olo-
tilan tieltä. Sillä nyt minun pitää tehdä enää yksi asia...

Mennä kotiin. Kun kerroin äidille ja isälle, etten lähtisi Gha-
naan, sanoin myös viettäväni muutaman päivän Keelestä saa-
mani olemattoman ystävän luona, joka asuu Birminghamissa.
(Muistaakseni puhuin heille Birminghamista.) Minulla oli tar-
koitus oleskella muutama päivä Gemma-tädin tyhjässä asunnos-
sa keräämässä rohkeutta mennä kotiin. Mutta kaipa minä voisin
yhtä hyvin tarttua härkää sarvista, mennä kotiin ja hoitaa odo-
tettavissa olevan vaikean ja kiusallisen välikohtauksen pois päi-
väjärjestyksestä.

Ainoa ongelma on, että vartaloni tuntuu taas siltä kuin se olisi
muuttunut kiveksi. Mikään määrä tahdonvoimaa ei saa jalkojani
liikkumaan. Pudistelen päätä itselleni. Uskomatonta, että pystyin
olemaan äsken järkähtämättömänä Benin kanssa ja nyt sitten jä-
nistän niin etten uskalla mennä kotiin. Tämä on ihan naurettavaa!

Auton torven tööttäys aiheuttaa minulle melkein sydänkoh-
tauksen. Eteeni pysähtyneen bussin kuljettaja mulkoilee minua

ja viittoo kysyäkseen, olenko tulossa kyytiin. Loihdin kasvoilleni pahoittelevan ilmeen ja pudistan päätäni. Hän vain pyöräyttää silmiään ja sulkee ovet. Kun bussi lähtee liikkeelle, jokin sen kyljessä vangitsee huomioni: tutun näköinen vilaus punaista, valkoista ja sinistä... tytön kasvot... Cosette! Se on mainos, jonka mukaan *Les Misérablesista* on tarjolla ylimääräisiä iltapäivänäytöksiä maanantaisin joulukauden ajan.

No, jos tuo ei ole merkki, niin en tiedä, mikä sitten olisi! Lontoo pitää selvästikin huolta minusta – mikäpä olisi parempi keino varmistaa, että olen valmis kohtaamaan äitini, kuin mennä katsomaan *Les Misérablesia* ja purkaa paineita itkeä vollottamalla kunnolla. Tarkistan kellonajan puhelimestani. Kello on sen verran vähän, että saattaisin ehtiä vielä iltapäivänäytökseen. On joulunalusaika, joten mahdollisuudet siihen eivät ole järin kehuttavat, mutta minulla on vaihtoehtoina joko koettaa onnani lippumyymälässä tai mennä kotiin kohtaamaan äitini.

Minun ei tarvitse miettiä, mitä teen.

TOINEN LUKU

JASON

MAANANTAI KLO 13.34

”Isä, munlaisia menee kolmetoista tusinaan, ja sama koskee sua.”

Vaikein osuus siinä, että esitän monologia *Kauppamatkustajan kuolemasta* Royal Academy of Dramatic Artin näyttämötyön kesäohjelman pääsykokeessa, on yrittää vakuuttaa pääsykoevalvojat siitä, että vaikka Biff Loman on tusinakamaa, Jason Malone ei todellakaan ole.

”Ei, minä en ole mikään tusinaihminen! Minä olen Willy Loman! Ja sinä olet Biff Loman!”

Pääsykoevalvoja – aavistuksen tanakka harmaatukkainen mies, joka istuu pöydän takana toisella puolellaan pienikokoinen, lyhyttukkainen nainen ja toisella laiha mies, jolla on punainen pukinparta – lukee Willyn repliikit monotonisella

brittiaksentilla. Hänen puhetyylinsä saa minut supertietoiseksi omasta meuhkaamisestani.

Jos en rakastaisi tätä niin paljon, saattaisin tuntea oloni vähän hölmöksi, mutta käsken itseni ryhdistäytyä: olen lentänyt Lontooseen asti tätä pääsykoetta varten, joten voisin yhtä hyvin panna kaiken peliin kentällä, kuten lukion jalkapallovalmentajani aina sanoi. Paitsi että nyt en ole jalkapallokentällä vaan pikkuruisessa huoneessa. Aion panna kaiken peliin tässä huoneessa. Läimäytän kädet pöydälle ja pakotan ”vastanäyttelijäni” nostamaan katseensa käsikirjoituksestaan, kun valahdan polvilleni.

”Isä, mä en ole MITÄÄN!” huudan ja yritän parhaani mukaan pitää kiinni brooklynilaisesta puhetyylistä, jolla olen puhunut pitkälti koko viikon. ”Mä en ole mitään, isä! Etsä voi ymmärtää sitä? Siinä ei ole yhtään uhmaa enää. Mä olen vain mitä mä olen, siinä kaikki.”

Tuijotan pääsykoevalvojaa silmiin ja yritän olla välittämättä hänen aavistuksen säikähtäneestä ilmeestään. Yritän olla ajatteleminen häntä Willy Lomanina. Sen sijaan loihdin hänelle mielessäni äitini kasvot ja kuvittelen, että olen juuri kertonut suunnitelmastani jäädä Columbiasta valmistumisen jälkeen New Yorkiin, jotta voisin ryhtyä näyttelijäksi, sen sijaan että muuttaisin takaisin Austiniin ja hankkisin ”kunnollisen työpaikan”. Kuvittelen näkeväni pettymyksen hänen kasvoillaan ja tuntevani, miten syyllisyys pakahduttaa rintaani, kun särjen hänen sydämensä kieltäytymällä asettumasta aloilleni heti yliopiston jälkeen niin kuin hän ja isä odottavat minun tekevän. Annan kaikkien näiden ajatusten ja tunteiden kulkea lävitseni suunnitteleen kolmen tuskallisen pitkän sekunnin ajan ja tiedän, että siitä seuraa jompikumpi kahdesta asiasta: joko saan kyyneleet kihoamaan silmiini ja suoritukseni menee täysin nappiin, tai he tulevat muistamaan minut idioottina, joka huusi vähän liikaa,

romahti sitten polvilleen ja väänteli kasvojaan typerästi suoraan heidän nenänsä edessä.

Kyynelten alkaessa valua poskilleni joudun tekemään kaiken, etten hymyile, kun saatan Biffin ominaisuudessa monologin päätökseen pyytämällä Willyltä, että saisin mennä, ja käsen hänen heittää älyttömät unelmansa menemään ennen kuin jotain tapahtuu.

Pysyn roolissa, kunnes vastaanäyttelijäni nyökkää. Hän katsoo kahta muuta. Tiedän heidän käyvän minua koskevan äänettömän keskustelun, mutta en pysty päättelemään, mitä he ”sanoivat”, koska olen noussut seisomaan ja pyyhin silmiäni. Nainen ojentaa minulle rasiällisen nenäliinoja, ja otan ne vastaan.

”Kiitos, rouva”, sanon, ja ne ovat ensimmäiset sanat, jotka olen lausunut omalla luonnollisella texasilaisaksentillani suurin piirtein viikkoon. En ole normaalisti mikään metodinäyttelijä, mutta vakuuttelin itselleni sen olevan oikea toimintatapa, etten vain pilaisi tätä mahdollisuutta.

Nenäliinat ojentanut nainen hymyilee, kun lasken ne takaisin pöydälle. ”Kiitos, Jason. Se oli...” Hän katsoo minua, ja hänen suupielensä kohoavat hieman. Olen tehnyt häneen vaihtuksen! ”...hyvin tunnepitoista.”

Molemmat miehet nyökkäävät olevansa samaa mieltä. Vastanäyttelijänäni toiminut mies napauttaa omaa käsikirjoitustaan. ”Pidin ratkaisustasi esittää Biff isänsä lannistamana hahmona. Se sai Willyn tuntumaan entistä hirviömäisemmältä, kun sinä olit niin äärimmäisen sääliittävä.”

Olen oikeasti iloinen kuullessani jonkun kutsuvan minua ”äärimmäisen sääliittäväksi”. Näyttelemine on omituinen ala.

”Kiitos”, sanon taas, ja aksenttini kuulostaa niin voimakkaalta omissa korvissani, että minun tekee mieli kallistaa näkymätöntä stetsonia. Se on nimittäin ollut vaistomainen reaktioni aina, kun olen tuntenut oloni kiusaantuneeksi – en yritäkään

kiistää tunnettani, vaan käännän asian leikiksi. Se toimii muiden opiskelijoiden kanssa Columbiassa, sillä he pitävät sitä kansanomaisena ja hurmaavana eleenä – mutta en ole varma, suhtautuisivatko RADAn pääsykoevalvojat samalla tavalla.

”Vaihdetaan vähän tyyliä.” Mies, joka ei lukenut äsken repi-
liikkejä, nousee seisomaan pöydän takana. Hänen punainen pukinpartansa saa minut ajattelemaan, että hän on takuulla esittänyt Jagoa *Othello*ssa ja että minun ei missään nimessä kannata möläyttää sitä juuri nyt. ”Sopiiko sinulle improvisaatio?”

”Ilman muuta, onnistuu kyllä.” Improvisaatio ei ole varsinaisesti vahvin puoleni, mutta olen niin täpinöissäni hienosti sujuneesta monologistani, että minusta alkaa tuntua, että tämä saattaa olla minun päiväni.

Niinpä me improvisoimme. Pukinparta on astuvinaan ovesta, ja yritän päätellä, millaisessa huoneessa olen seisomassa. Ajattelen, että ehkä saan pisteitä aloitteellisuudesta, jos otan kohtauksen haltuun – improvisaatiossa ei ole olemassa vääriä vastauksia – joten olen puhdistavinani juomalaseja, aivan kuin olisin baarimikko...

...ja hän esittäytyykin Ed Cookeksi, julkiseksi oikeusavustajaksi, joka on tullut tänne puhumaan asiakkaansa kanssa.

Poliisiasema?! Hitto vie, olisit voinut sanoa sen heti ennen kuin aloitin omat puuhani. En voi vain perua äskeistä ja ryhtyä yhtäkkiä konstaapeliksi tai mikä hän sitten odottaakin minun olevan. Jos teen niin, he kysyvät, miksi annoin puhdistamani lasin pudota maahan. Miksen reagoinut siihen, että se hajosi sirpaleiksi jaloissani. Minun täytyy keksiä nyt äkkiä, miksi poliisi puhdistaisi juomalasia.

Juomalasia... tai mukia! Lopetan sen ”puhdistamisen” ja asetan sen pöydälleni. Heitän jopa tiskipyyhkeen olkapäälleni. ”Anteeksi tuo äskeinen. Mun täytyy pitää tätä mukia omal-

la pöydällä, tai muuten Sandra lämmittää siinä aina helkkarin soppaansa, jos jätän sen kyökin puolelle.”

Pukinparta on ällikällä lyöty. En tiedä, johtuuko se siitä, että hän oletti minun olevan konstaapeli, vai siitä, että olen muuttunut brooklynilaisesta texasilaisen kautta Jason Stathamiksi viiden minuutin sisällä. Hän näyttää siltä kuin ei osaisi sanoa mitään, joten autan häntä:

”Niin ketäs sä tulitkaan tänne tapaamaan?”

”Ömm...” Hänen katseensa pälyilee vasemmalle ja oikealle, kun hän yrittää saada tilanteen taas hallintaansa. Minun teki si hartaasti mieli vilkaista kahta muuta nähdäkseni heidän ilmeensä – ja kuinka paha tilanne on – mutta pysyn roolissani.

”Ai, nyt tajuan. Sä tulit tänne sen Daniel Malonen takia, eiks niin?” Daniel Malone on isäni ja ensimmäinen nimi, joka juolahtaa mieleeni. Ei aavistustakaan, minkä takia hänet on pidätetty, mutta meidän täytyy vain jatkaa siltä pohjalta nyt, kun olen päästänyt sen suustani. ”Mä nään, että sä oot tullut tänne sen takia. Sä näytät juuri siltä.”

Nyt Pukinparta on mukana kohtauksessa. ”Ja miltähän minä näytän?”

Hienoa, Jason. Nyt joudun arvostelemaan hänen ulkonäköään, hänen kasvojaan. ”No jaa, sun ilme on semmonen... vähän luihu, vähän... Mikä se sana onkaan? Julkea.”

Pöydän takana istuva nainen tyrskähtää. Pukinparran leuka nytkähtää aivan kuin hän pohtisi, kuinka henkilökohtaisesti hänen pitäisi loukkaus ottaa.

Voi apua, minä mokasin tämän. En kestä kauempaa, joten olen painavinani nappia ja viiton, että ”Ed” voi mennä puhumaan konstaapelien kanssa. Tässä vaiheessa en voi muuta kuin toivoa, että Pukinparralla on huumorintajua.

Ei ole.

Hän tuijottaa minua hetken aivan kuin sekä hän että hänen

roolihahmonsa pohtisivat: *Onko tuo tyyppi tosissaan?* Sitten hän kävelee lamaan tunteena takaisin pöydän luo, ja naisvalvoja sanoo: ”Okei, okei, ömm... ilmeisesti kohtaus päättyi”, ja alan toivoa, että joku jossakin päin tätä rakennusta sytyttäisi tulipalon, sillä palohälytys on suunnilleen ainoa asia, joka pelastaisi nyt tämän pääsykokeen. Pukinparta syötti minulle pallon, ja minä sujahdin auliisti statistin rooliin ihan niin kuin RADA järjestäisi pääsykokeita pikkuosien esittäjille!

Nainen nousee seisomaan pöydän takana. Pukinparta kääntää minulle selkensä – kaipa hän on edelleen raivoissaan, kun sanoin hänen näyttävän luihulta. Ja mies, joka oli isäni hetki sitten, katsoo minua kuin yrittäisi miettiä, mitä hittoa tässä juuri tapahtui.

Tavallaan hän esittää edelleen isääni.

Nainen kiittää minua kovasti käynnistäni ja sanoo heidän ottavan yhteyttä. Olen melko varma, että se tarkoittaa: *Hyvää jatkoa. Älä suotta lähetä sähköpostia ja kysele tulosten perään.* Välinpitämättömän ilmeen pusertaminen kasvoilleni vaatii minulta melkein yhtä suuria ponnisteluja kuin suoritukseni varsinaisen pääsykokeen aikana – jos paljastaisin todelliset tunteeni, niin sitten he todellakin näkisivät ihmisen, joka näyttäisi äärimmäisen sääliä välttävältä.

Seuraavaksi päädyn kiertelemään Lontoon Sohon kaduilla, missä sekä turistit että paikalliset tönivät ja tuuppivat minua. Olen kuin huumaantunut enkä katso kunnolla eteeni, joten en huomaa lainkaan jäntevää rakennustyöntekijää huomioliivissä ennen kuin hän työntää minut pois tieltä ja kutsuu minua ”pälliksi”. En tiedä, mikä ”pälli” on, mutta pystyn päättämään sen olevan jonkinlainen solvaus.

Minua nolottaa niin paljon, että päässäni ja korvissani humisee aivan kuin niiden läpi ryöppyäisi vettä. Katson ylöspäin kuin kysyäkseen harmaalta joulukuun taivaalta, tietääkö se, mitä